

Dysortografia – stan badań zestawienie bibliograficzne w wyborze

Wybór i oprac. 2015 r. Marta Boszczyk
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach

Wydawnictwa zwarte

1. Bogdanowicz, Marta : Ryzyko specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu: dysleksji, dysortografii i dysgrafii : Skala Ryzyka Dysleksji wraz z normami dla klas I i II / Marta Bogdanowicz ; [współaut. Dorota Kalka, Grzegorz Krzykowski]. - Wyd. 2. - Gdańsk : Harmonia Universalis, 2012. - 183 s. : il. ; 24 cm. - Bibliogr. s. 161-171
Sygn. 252621 Czytelnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach
Sygn. 252622, 252623 Wypożyczalnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

2. Domagała, Aneta : Grafomotoryka u dzieci : w wieku 7-13 lat / Aneta Domagała, Urszula Mirecka ; Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej. Zakład Logopedii i Językoznawstwa Stosowanego. - Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2010. - 182 s. : il. kolor. ; 24 cm
Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu, Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu, Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu, Biblioteka Główna Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu, Biblioteka Główna UMCS w Lublinie, Biblioteka Uniwersytecka KUL, Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego, Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Krakowie, Biblioteka Jagiellońska i Biblioteka Medyczna Uniwersytetu Jagiellońskiego - Collegium Medium, Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Biblioteka Publiczna m. st. Warszawy, Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, Biblioteka Uniwersytecka w Białymstoku, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Gdańsku, Biblioteka Uniwersytetu Gdańskiego, Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu, Książnica Pomorska w Szczecinie

3. Jurek, Anna : Kształcenie umiejętności ortograficznych uczniów z dysleksją / Anna Jurek. - Wyd. 2. - Gdańsk : Harmonia, 2009. - 220 s. : il. ; 24 cm. - Bibliogr. s. 204-220

Zawiera: Stan uczniowskiej ortografii na podstawie 10-letnich badań (1995-2005). Przyczyny błędów ortograficznych. Dysortografia jako jedna z postaci dysleksji rozwojowej. Patomechanizm dysleksji: dysleksja typu wzrokowo-przestrzennego, słuchowo-językowego, integracyjnego, mieszany typ dysleksji. Indywidualizacja pracy i dostosowanie wymagań edukacyjnych wobec uczniów. Metody polisensoryczne ; Style poznawcze i strategie uczenia się ; Pokonywanie trudności językowych. Nauczanie pisowni: przepisywanie, pisanie z pamięci, pisanie z komentowaniem, przeszukiwanie leksykalne, zastępowanie słów, gry i zabawy dydaktyczne, mnemotechnika. Integracja w nauczaniu ortografii ; Pułapki ortograficzne. Sposoby przekazywania wiedzy ortograficznej: metoda dedukacji, indukcji, algorytmizacja i programowanie, metoda opozycji ilościowej. Sprawdzanie i poprawa prac pisemnych; Problem "cudownych" metod.

Sygn. 248633 Czytelnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

Sygn. 248634, 248635 Wypożyczalnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

4. Kołomańska, Agnieszka : Cele i metody nauczania pisania poprawnego pod względem ortograficznym u uczniów klas I-III // W: Edukacja elementarna w zreformowanym systemie szkolnym. T. 2, Z doświadczeń nauczycieli / red. nauk. i oprac. Zdzisław Ratajek, Małgorzata Kwaśniewska. - Kielce : Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej, 2004. - S. 278-282

Sygn. 238930 Czytelnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

Sygn. 239163 Wypożyczalnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

5. Kwaśniewska, Małgorzata : Graficzna i ortograficzna poprawność pisma uczniów w edukacji wczesnoszkolnej / Małgorzata Kwaśniewska. - Kielce : Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Jana Kochanowskiego, 2000. - 262, [1] s. : il. ; 21 cm. - Bibliogr. s. 245-257

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - ACADEMICA

Biblioteka Uniwersytetu Jana Kochanowskiego – Czytelnia Pedagogiczna

Biblioteka Uniwersytetu Jana Kochanowskiego – Wolny dostęp – Zwarte

6. Nosowska, Dorota : 5 największych problemów u dzieci : poradnik dla nauczycieli, wychowawców i rodziców / Dorota Nosowska, Renata Kreczman-Madej ; [il. Jarosław Żukowski]. - Warszawa : Arystoteles, 2010. - 400 s. : il. ; 24 cm

Zawiera: I. Dysleksja rozwojowa. 1. Dysleksja i dysortografia. Co to znaczy, że u Twojego dziecka zdiagnozowano dysleksję rozwojową? Co to jest dysgrafia, dysleksja, dysortografia? Jakie są objawy

i metody terapii dysleksji i dysortografii? Skąd brać materiały do pracy z dzieckiem dyslektycznym? Jak rodzice i nauczyciele mogą pomóc dyslektykom? Czy dyslektykom przysługują jakieś ulgi w szkole

i na egzaminach? Czy Polacy są przewrażliwieni na punkcie dysleksji? Dysgrafia ; Czy każdy, kto brzydko pisze, jest dysgrafikiem? Jakie fakty mogą przemawiać za tym, że Twoje dziecko nim jest?

Jak można pomóc dysgrafikowi? Czy dysgrafik powinien być oceniany za pismo? Czy dysgraficy mogą liczyć na udogodnienia na sprawdzianach i egzaminach?

7. Sygn. 247334 Czytelnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

8. Pietras, Izabela : Dysortografia - uwarunkowania psychologiczne / Izabela Pietras. - Gdańsk : Harmonia, 2008. - 160 s. : il. ; 24 cm. - Bibliogr. s. 149-160

W części teoretycznej autorka omawia pisanie jako formę komunikacji językowej, czynność pisania (rozwój językowy, pamięć, percepcja, myślenie, uwaga, integracja percepcyjno-motoryczna) oraz dysortografię jako typ dysleksji rozwojowej (definicje, zaburzenia pisania w klasyfikacjach medycznych, objawy dysleksji, kryteria rozpoznawania specyficznych trudności, kategoryzowanie błędów). W części badawczej przedstawia analizę patomechanizmów dysortografii, charakterystykę objawów dysortografii oraz zależność między patomechanizmem a rodzajem i nasileniem błędów w pisaniu.

Sygn. 245319 Czytelnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

Sygn. 247870, 250502 Wypożyczalnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

9. Pietras, Izabela : O klasyfikacji błędów w dysortografii // W: Dysleksja : problem znany czy nieznan? / red. Małgorzata Kostka-Szymańska, Grażyna Krasowicz-Kupis. - Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2007. - S. 81-92

Biblioteka Uniwersytetu Jana Kochanowskiego – Czytelnia Pedagogiczna
Biblioteka Uniwersytetu Jana Kochanowskiego – Wolny dostęp zwarte

10. Pomirska, Zofia : Diagnoza dysortografii a poziom umiejętności ortograficznych uczniów // W: Wiedza o języku i kompetencje językowe uczniów / red. nauk. Bernadeta Niesporek-Szamburska. - Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2012. - (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach ; nr 2919). - S. 225-238

Dostęp online:

https://wydawnictwo.us.edu.pl/sites/wydawnictwo.us.edu.pl/files/1622_pdf.pdf

11. Rogala-Kozubska Aneta, Raczykowska Małgorzata : Dysortografia – definicja, symptomy terapia // W: Terapia pedagogiczna. T. 1, Zaburzenia rozwoju psychoruchowego dzieci / red. nauk. Ewa Małgorzata Skorek. – Wyd. 2. – Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2005. – S. 53-61

Sygn. 242803-242804, 243053-243054 Wypożyczalnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

12. Wapińska, Elżbieta : Metoda problemowa w usprawnianiu umiejętności ortograficznych uczniów kl. III // W: Modernizowanie edukacji wczesnoszkolnej : wybrane próby / red. nauk. Marzenna Magda-Adamowicz. - Zielona Góra : Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, 2004. - S. 119-130

13. Na podstawie badań przeprowadzonych za pomocą eksperymentu pedagogicznego. Biblioteka Uniwersytetu Jana Kochanowskiego – Czytelnia Pedagogiczna

14. Wiedza o języku i kompetencje językowe uczniów - 16 Diagnoza dysortografii a poziom umiejętności ortograficznych uczniów [Dokument elektroniczny] / red. Bernadeta Niesporek-Szamburska. – Katowice : Uniwersytet Śląski, 2014. – Tryb dostępu : <http://www.ibuk.pl/fiszka/109655/wiedza-o-jezyku-i-kompetencje-jezykowe-uczniow16-diagnoza-dysortografii-a-poziom-umiejetnosci-ortograficznych-uczniow.html>

IBUK – dostęp płatny

15. Wrońska Jadwiga, Nowak Ewa : Dysgrafia-problemy diagnozy : doniesienie z badań // W: Dysleksja : problem znany czy nieznan? / red. Małgorzata Kostka-Szymańska, Grażyna Krasowicz-Kupis. – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2007. - S. 93-99

Biblioteka Uniwersytetu Jana Kochanowskiego – Czytelnia Pedagogiczna
Biblioteka Uniwersytetu Jana Kochanowskiego – Wolny dostęp zwarte

16. Zadęcka-Cekiera, Anna : Rozwijanie świadomości ortograficznej uczniów klas początkowych warunkiem właściwego odzwierciedlenia świata // W: Tworzenie obrazu świata u dzieci w młodszym wieku szkolnym : szanse i bariery / pod red. Krystyny Gąsior i Zbigniewa Nowaka. - Kraków : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2010. - S. 64-77

Biblioteka Uniwersytetu Jana Kochanowskiego – Czytelnia Pedagogiczna

17. Zawodniak, Joanna : Rozwijanie sprawności pisania w dydaktyce językowej na etapie wczesnoszkolnym / Joanna Zawodniak. - Zielona Góra : Uniwersytet Zielonogórski, 2009. - 417 s. : il. ; 24 cm. - Bibliogr. s. 312-359
Biblioteka Uniwersytetu Jana Kochanowskiego – Czytelnia Pedagogiczna

Wydawnictwa ciągłe

18. Baranek, Joanna : Przyczyny niepowodzeń szkolnych dzieci w młodszym wieku szkolnym / Joanna Baranek, Mariola Piechurska, Katarzyna Kosmała // „Zeszyty Formacji Katechetów”. - R. 6, nr 3 (2006), s. 44-46
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka – ACADEMICA

19. Boksa, Ewa : Przegląd definicji dysleksji w świetle najnowszych badań / Ewa Boksa // „Studia Pedagogiczne / Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego”. - T. 18 (2009), s. [223]-230
Sygn. 249403 Czytelnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

20. Czaja, Natalia : Himalaje ortografii / Natalia Czaja // „Psychologia w Szkole”. - 2011, nr 2, s. 114-121
Dysortografia - odmiana dysleksji czyli trudności w opanowaniu poprawnej pisowni i prawidłowego zapisu wyrazów.
Czytelnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

21. Dąbek, Krystyna : Zestaw ćwiczeń do badania poziomu umiejętności ortograficznych uczniów klas I-III / Krystyna Dąbek // „Nauczanie Początkowe : kształcenie zintegrowane”. - R. 26, nr 4 (2002/2003), s. 75-85
Czytelnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

22. Domagała, Aneta : Diagnozowanie dysortografii u osób z zaburzeniami w sferze grafomotoryki / Aneta Domagała, Urszula Marecka // „Logopedia”. - T. 39/40 (2010/2011), s. 219-228
Dostęp online:
<http://dlibra.umcs.lublin.pl/dlibra/publication?id=5485&from=&dirids=1&tab=1&lp=9&QI=3FAD710C1165C2DEA0F0DC817147F23B-26>
Czytelnia Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - ACADEMICA

23. Domagała, Aneta : Grafomotoryka a kształtowanie się sprawności ortograficznych : problemy w edukacji szkolnej / Aneta Domagała, Urszula Marecka // „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF, Philologiae”. - Vol. 28, z. 1 (2010), s. 99-111
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka - ACADEMICA
Czytelnia Biblioteka Uniwersytetu Jana Kochanowskiego – Wolny dostęp zwarte

24. Giermakowska, Alicja : Ocena kompetencji słowotwórczej uczniów z trudnościami w czytaniu i pisaniu na poziomie edukacji wczesnoszkolnej / Alicja Giermakowska // „Szkoła Specjalna”. - 2012, [nr] 5, s. 356-366
Artykuł poświęcono ocenie kompetencji słowotwórczych dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Na podstawie badań własnych ukazano dynamikę rozwojową umiejętności tworzenia wyrazów pochodnych, a także dokonano szczegółowej analizy trudności i błędów w

utworzonych przez dzieci formach językowych.
Czytelnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

25. Górniewicz, Ewa : Dysleksja i dysortografia w badaniach naukowych / Ewa Górniewicz // „Acta Universitatis Nicolai Copernici, Pedagogika”. - Z. 21 (1995), s. 85-99

Dostęp online: <http://kpbc.umk.pl/dlibra/docmetadata?id=21566&from=publication>

26. Guzy, Anna : Elementy grafologiczne pisma. Cz. 1 / Anna Guzy. – (O konieczności kształcenia poprawnych nawyków graficznych i grafologicznych pisma uczniów) // „Język Polski w Szkole IV-VI” . - R. 10, nr 1 (2008/2009), s. 33-40
Kształtowanie się u uczniów charakteru pisma - ocena przez nauczyciela poprawności graficznej

i grafologicznej pisma. Elementy grafologiczne pisma jako jeden z determinantów sprawności ortograficznej uczniów szkoły podstawowej - wyniki badań własnych.

Czytelnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

27. Guzy, Anna : Elementy grafologiczne pisma a sprawność ortograficzna uczniów w klasie trzeciej / Anna Guzy // „Nauczyciel i Szkoła”. - 2008, nr 1/2, s. [153]-162

Na podstawie badań, których celem była próba odpowiedzi na pytanie, czy istnieją zależności pomiędzy wybranymi elementami grafologicznymi pisma, a sprawnością ortograficzną uczniów klas trzecich.

Czytelnia Biblioteka Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach – Czytelnia Pedagogiczna

28. Karbowniczek, Jolanta : Nauczanie ortografii / Jolanta Karbowniczek // „Życie Szkoły”. - 2008, nr 1, s. 5-11

Wyjaśnienie pojęć związanych z ortografią. Cele oraz treści nauczania ortografii na etapie edukacji wczesnoszkolnej. Zasady nauczania oraz stosowane metody. Rodzaje ćwiczeń ortograficznych.

Czytelnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

29. Pawilonis, Jagoda : Wczesny trening ortograficzny / Jagoda Pawilonis // „Życie Szkoły”. - 2009, nr 7, s. 32-37

Analiza wyników badań oceniających poziom umiejętności poprawnego zapisu wyrazów z trudnościami u uczniów poddanych treningowi ortograficznemu (poziom wczesnoszkolny). Realizacja programu.

Czytelnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

30. Rączka, Katarzyna : Analiza językoznawcza wybranych błędów ortograficznych na podstawie prac uczniów klas drugich szkoły podstawowej/ Katarzyna Rączka // „Logopedia”. - T. 30 (2002), s. [217]-232

Wyniki ligwistycznych badań nad trudnościami ortograficznymi związanymi z pisownią wyrazów zawierających litery "ą" i "ę" z jakimi borykają się uczniowie w klasach drugich szkół podstawowych.

Dostęp online:

<http://dlibra.umcs.lublin.pl/dlibra/docmetadata?id=5181&from=publication>

31. Smoczyńska, Teresa : Czują się gorsze / Teresa Smoczyńska ; rozm. przepr. Halina Drachal // „Głos Nauczycielski”. - 2014, nr 49, s. 6-7

Diagnoza dysleksji i syndromu SLI z wykorzystaniem zestawu testów przygotowanych przez Instytut Badań Edukacyjnych. Omówienie zjawiska występowania specyficznych zaburzeń językowych u dzieci i ich wpływu na możliwość wystąpienia dysleksji.
Czytelnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

32. Starz, Roman : Badanie umiejętności ortograficznych uczniów / Roman Starz // „Inspiracje Polonistyczne”. - 1998, nr 9, s. 8-15
Czytelnia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach

33. Truskolaska, Justyna : Biologiczne i społeczne przyczyny trudności i niepowodzeń szkolnych uczniów / Justyna Truskolaska // „Społeczeństwo i Rodzina : stałowowskie studia Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego”. - [R. 4], nr 4 (2007), s. 29-42
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka - ACADEMICA